

**ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ «УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Циклова комісія з хореографії, сценічного та музичного мистецтва

**ПРОГРАМА ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ
для здобувачів фахової передвищої освіти
за освітньо-професійною програмою
«Сучасна хореографія»
спеціальності 024 Хореографія**

Затверджено педагогічною радою
Фахового коледжу
протокол від «28» серпня 2023 р. № 1
Голова педагогічної ради



Володимир ЯСЛИК

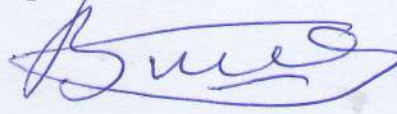
Схвалено методичною радою
Фахового коледжу
протокол від «27» серпня 2023 р. № 1
Голова методичної ради

Олег КЛІЩ

Програму підсумкової атестації розглянуто і схвалено на засіданні циклової комісії з хореографії, сценічного та музичного мистецтва

протокол від «26» серпня 2023 р. № 1

Голова циклової комісії



Василь ШЕРЕМЕТА

Розробник: Шеремета В. І. – спеціаліст вищої категорії, голова циклової комісії з хореографії, сценічного та музичного мистецтва.

Лист оновлення та перезатвердження ПРОГРАМИ ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ

Навчальний рік	Дата засідання циклової комісії	Номер протоколу	Голова циклової комісії	
			Прізвище	Підпис

ЗМІСТ

ВСТУП	3
1. ВИМОГИ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ	5
2. СТРУКТУРА ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ.....	6
3. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ ІСПИТІВ	8
4. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ З ТЕОРІЇ ФАХУ.....	10
5. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	13

ВСТУП

Програма підсумкової атестації для здобувачів фахової передвищої освіти спеціальності **024 Хореографія** за освітньо-професійною програмою «**Сучасна хореографія**» (затвердженою 25 травня 2023 року) спрямована на перевірку досягнень результатів навчання, визначених вказаною освітньо-професійною програмою.

Мета підсумкової атестації – з'ясувати рівень професійної підготовки випускників, його відповідність вимогам стандарту фахової передвищої освіти та освітньо-професійної програми.

У програмі підсумкової атестації відображено основні вимоги змісту підготовки здобувачів фахової передвищої освіти за спеціальністю **024 Хореографія**, сформульовані у термінах результатів навчання (РН), зокрема:

РН1. Спілкуватися державною мовою усно і письмово у процесі навчання та виконання завдань.

РН2. Володіти іноземною мовою на рівні, необхідному для виконання професійних завдань.

РН3. Застосовувати інформаційні, цифрові та комунікаційні технології для досягнення професійних цілей.

РН4. Демонструвати виконавську майстерність на основі знання традицій та сучасних тенденцій в хореографічному мистецтві під час публічного виступу, у процесі викладання та/або роботи з аматорським мистецьким колективом (відповідно до освітньо-професійної програми).

РН5. Працювати в колективі, з колективом з урахуванням групової динаміки та вікових особливостей учасників для досягнення творчих цілей.

РН6. Позитивно сприймати конструктивні критичні зауваження фахівців стосовно своїх творчих і навчальних результатів та користатися ними для вдосконалення фахового розвитку.

РН7. Формувати репертуар учнівського та/або аматорського колективу (відповідно до освітньо-професійної програми).

РН8. Здійснювати профілактику травмування, у тому числі порушень опорнорухового апарату, дотримуватись правил надання першої долікарської допомоги.

РН9. Застосовувати фахову термінологію в процесі професійної діяльності, створення навчальних матеріалів/обговорення та опису мистецьких подій.

РН10. Обирати творчі рішення та/або демонструвати відповідні виконавські компетентності для привертання уваги аудиторії.

РН11. Застосовувати знання історії мистецтв, організаційних/ педагогічних методів, підходів, технологій у процесі роботи з аматорським хореографічним колективом та/або викладання фахових дисциплін в початковій мистецькій освіті (відповідно до освітньо-професійної програми).

РН12. Працювати в плановому та імпровізованому режимі під час творчого індивідуального та/або колективного репетиційного процесу, балетмейстерсько-

постановочної діяльності в роботі з учнівським та/або аматорським колективом (відповідно до освітньо-професійної програми).

РН13. Створювати танцювальні номери та/або відтворювати зразки хореографічного мистецтва (відповідно до освітньо-професійної програми).

РН14. Розробляти та документувати навчально-методичні/творчі матеріали, вести документацію, пов'язану з виконанням професійних обов'язків (відповідно до освітньо-професійної програми).

РН15. Працювати в команді, під керівництвом, виконувати завдання в межах визначених термінів.

РН16. Діяти відповідно до загальних та спеціальних актів законодавства, у тому числі законодавства про авторське і суміжні права, захист персональних даних і розповсюдження інформації в межах освітньо - професійної програми.

РН17. Презентувати результати своєї професійної діяльності з метою забезпечення особистісної конкурентоспроможності на ринку праці.

Програма підсумкової атестації укладена на основі робочих програм освітніх компонентів з навчального плану.

1. ВИМОГИ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ

Підсумкова атестація здійснюється відкрито і публічно.

Порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії і проведення атестації здобувачів передвищої освіти регламентує *«Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії у «Фаховому коледжі» ЗВО «Університет Короля Данила»*.

Оцінки кваліфікаційних іспитів виставляє кожен член комісії. Повторне складання (перескладання) іспиту з метою підвищення оцінки не дозволяється.

Рішення Екзаменаційної комісії про оцінку знань, виявлених при складанні іспитів, а також про присвоєння здобувачам кваліфікації та видання випускникам дипломів (загального зразка чи з відзнакою) приймається на закритому засіданні комісії відкритим голосуванням більшістю голосів членів комісії, які брали участь у її засіданні. За однакової кількості голосів *голос Голови ЕК є вирішальним*.

Якщо практичний показ та/або відповідь здобувача на кваліфікаційному іспиті не відповідає вимогам рівня атестації, Екзаменаційна комісія приймає рішення про те, що студент не пройшов атестацію і у протоколі засідання Екзаменаційної комісії йому проставляється оцінка «незадовільно» (*0-34 балів*).

У випадку, якщо здобувач не з'явився на засідання Екзаменаційної комісії для складання іспитів, то в протоколі зазначається, що він є не атестованим у зв'язку з неявкою на засідання.

Здобувач передвищої освіти, який отримав незадовільну оцінку при складанні кваліфікаційних іспитів, відраховується із закладу освіти. Йому видається довідка встановленого зразка.

2. СТРУКТУРА ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ

В освітньо-професійній програмі «Сучасна хореографія» визначено 23 обов'язкові освітні компоненти, загальним обсягом 159 кредитів, які забезпечують загальні та спеціальні компетентності, а також відповідні результати навчання. Зокрема:

1. Освітні компоненти, які формують загальні компетентності (ОК 01 – ОК 08) 35 кредитів ЄКТС;

2. Дисципліни, що формують спеціальні компетентності (ОК 09 – ОК 20) 106 кредитів ЄКТС;

3. Практична підготовка (ОК 21 – ОК 23) 18 кредитів ЄКТС.

З цього переліку 11 освітніх компонентів ОПП (загальним обсягом 61 кредит) та практична підготовка (18 кредитів) не включені в програму підсумкової атестації.

А саме:

– ОК 01 «Інформаційно-комунікаційні технології» (4 кредити),
– ОК 02 «Цінності громадянського суспільства» (4 кредити),
– ОК 03 «Критичне мислення» (3 кредити),
– ОК 04 «Безпека життєдіяльності» (3 кредити),
– ОК 05 «Загальна педагогіка та психологія» (3 кредити),
– ОК 08 «Фізичне виховання» (4 кредити), оскільки вони в цілому забезпечують тільки загальнопрофесійні компетентності і не формують основні результати навчання ОПП;

– ОК 06 «Українська мова (за професійним спрямуванням)» (4 кредити), оскільки компетентність «Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово» підтверджується під час спілкування з Екзаменаційною комісією;

– ОК 07 «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» (10 кредитів), оскільки Екзаменаційна комісія має можливість перевірити здатність сформулювати відповідь іноземною мовою в процесі складання іспиту;

– ОК 09 «Основи сучасної хореографії» (12 кредитів),

– ОК 11 «Ансамбль» (11 кредитів),

– ОК 19 «Акробатика та віртуозні рухи в сучасній хореографії» (3 кредити), оскільки атестація з цих ОК відбувається при публічній демонстрації досягнень у вигляді концертного виступу чи практичного показу, який окремо передбачений робочими навчальними програмами .

Таким чином, програма підсумкової атестації здобувачів фахової передвищої освіти, яка складається з кваліфікаційних іспитів (ОК 24, ОК 25), укладена на основі наступних 9 обов'язкових ОК, які формують спеціальні компетентності загальним обсягом 80 кредитів ЄКТС та забезпечують перевірку усіх без результатів навчання, зокрема:

ОК 24 «Кваліфікаційний іспит з методики виконання сучасної хореографії» (практичний показ) включає ОК 12, ОК 13, ОК 14, ОК 15, ОК 16 та забезпечує перевірку **РН 2, РН 4, РН 5, РН 6, РН 8, РН 10, РН 12, РН 13, РН 15, РН 17.**

У програму практичного показу кваліфікаційного іспиту з методики виконання сучасної хореографії включено такі частини:

- I частина. Тренаж, вправи на розвиток фізичних даних.
- II частина. Екзерсис біля опори в техніці contemporary.
- III частина. Екзерсис на середині залу в техніці модерн-джазу.
- IV частина. Екзерсис на середині залу в техніці contemporary.
- V частина. Пересування у просторі в техніці fly low.
- VI частина. Техніка обертів та стрибків.
- VII частина. Танцювальні комбінації.
- VIII частина. Практичний показ вистави чи одноактного балету.

ОК 25 «Кваліфікаційний іспит з теорії фаху»

включає ОК 10, ОК 14, ОК 15, ОК 17, ОК 18, ОК 20 та забезпечує перевірку РН 1, РН 2, РН 3, РН 4, РН 6, РН 7, РН 9, РН 11, РН 14, РН 16, РН 17.

Для формування екзаменаційних білетів, що складаються з трьох питань умовно виділені три модулі:

– I модуль **«Теорія та методика виконання сучасної хореографії»** (Освітні компоненти: «Теорія та методика виконання модерн-джаз танцю» ОК 14, «Теорія та методика виконання contemporary» ОК 15).

– II модуль **«Теорія та методика виконання класичного танцю»** (Освітній компонент «Теорія та методика виконання класичного танцю» ОК 10).

– III модуль **«Історія та теорія хореографічного мистецтва»** (Освітні компоненти: «Історія хореографічного мистецтва» ОК 17, «Елементарна теорія музики» ОК 18, «Методика роботи з хореографічним колективом» ОК 20).

Розподіл екзаменаційних питань між освітніми компонентами

Назва дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС навчальної дисципліни за навчальним планом	Кількість екзаменаційних питань з навчальної дисципліни
1 модуль : «Теорія та методика виконання сучасної хореографії».		
«Теорія та методика виконання модерн-джаз танцю»	12	20
«Теорія та методика виконання contemporary»	8	10
Всього:	20	30
2 модуль: «Теорія та методика виконання класичного танцю»		
«Теорія та методика виконання класичного танцю»	23	30
Всього:	23	30
3 модуль: «Історія та теорія хореографічного мистецтва»		
«Історія хореографічного мистецтва»	3	10

«Елементарна теорія музики»	3	6
«Методика роботи з хореографічним колективом»	4	14
Всього:	10	30

Відповідно до трьох модулів, виділених у змісті програми атестаційного екзамену і сформованих відповідно до їх змісту екзаменаційних питань, укладено **30 екзаменаційних білетів**, кожен з яких складається з трьох питань, зокрема:

- 1-е питання – з модуля *«Теорія та методика виконання сучасної хореографії»*;
- 2-е питання – з модуля *«Теорія та методика виконання класичного танцю»*;
- 3-є питання – з модуля *«Історія та теорія хореографічного мистецтва»*.

3. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ ІСПИТІВ

Під час складання *«Кваліфікаційного іспиту з методики виконання сучасної хореографії»*, оцінюючи навчальні досягнення студентів, необхідно враховувати правильність, методичність та чіткість виконання хореографічних рухів, вправ і комбінацій.

При складанні *«Кваліфікаційного іспиту з теорії фаху»*, оцінюючи навчальні досягнення студентів, необхідно враховувати правильність викладення матеріалу, повноту розкриття понять і закономірностей, ступінь самостійності відповіді, логічність, доказовість у викладенні матеріалу, здатність сформулювати відповідь державною та іноземною мовами, ступінь сформованості інтелектуальних, загальноосвітніх, специфічних знань і вмінь.

Усі екзаменаційні питання із *«Кваліфікаційного іспиту з теорії фаху»* є рівнозначними за їх внеском до загальної оцінки за екзамен. Підсумкова оцінка кваліфікаційного іспиту є середньозваженою оцінкою за три екзаменаційні питання.

Оцінка результатів складання кваліфікаційних іспитів здійснюється за **100 - бальною** системою контролю знань та національною шкалою і відображаються у відповідних відомостях та протоколах роботи ЕК.

Оцінка виставляється відповідно до таких критеріїв:

A (відмінно) 90-100 балів	Здобувач відмінно знає мету та завдання рухів, методику їх виконання. Здобувач бездоганно володіє технічними (виконавськими) навичками. Здобувач демонструє високий рівень виконавської та акторської майстерності. До виконання поставлених завдань підходить творчо. Здобувач вільно володіє навчальним матеріалом, демонструє глибокі знання з різних розділів програми, логічно та послідовно
--	--

	викладає навчальний матеріал, уміє аргументувати свою думку, демонструє свою світоглядну позицію.
В (добре) 83-89 балів	<p>Здобувач дуже добре знає мету та завдання рухів, методику їх виконання. Вільно орієнтується в структурі уроку та окремих його частинах. Здобувач дуже добре володіє технічними (виконавськими) навичками. Блискуче володіє навичками складання комбінацій, педагогічної роботи. Здобувач демонструє високий рівень виконавської та акторської майстерності.</p> <p>Здобувач володіє значним обсягом навчального матеріалу, викладає свої думки логічно та послідовно, проте допускає окремі несуттєві неточності, демонструє здатність до аналізу та узагальнення, вміє робити висновки, проте має певні труднощі з їх аргументуванням, а тому уникає висловлювання власної позиції.</p>
С (добре) 75-82 бали	<p>Здобувач добре знає мету та завдання рухів, методику їх виконання. Здобувач добре володіє знаннями щодо структури уроку та окремих його частин. Здобувач володіє технічними (виконавськими) навичками на доброму рівні. Здобувач демонструє достатній рівень виконавської та акторської майстерності. Рухи, вправи та комбінації виконуються натхненно.</p> <p>Здобувач володіє певним обсягом навчального матеріалу, викладає свої думки логічно та послідовно, проте допускає окремі мало суттєві помилки та неточності, демонструє здатність до аналізу, однак не має достатніх умінь для самостійного узагальнення, має труднощі щодо формулювання висновків та їх аргументування.</p>
Д (задовільно) 67-75 бали	<p>Здобувач достатньо знає мету та завдання рухів. На достатньому рівні знає методику виконання. Частково знає структуру уроку та орієнтується в структурі окремих його частин. Здобувач володіє технічними (виконавськими) навичками на задовільному рівні. Здобувач демонструє задовільний рівень виконавської та акторської майстерності.</p> <p>Здобувач володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні, допускає суттєві помилки, викладає матеріал непослідовно, демонструє часткові вміння аналізу навчального матеріалу, але має значні труднощі з його узагальненням та формулюванням висновків, не вміє їх аргументувати, не виявляє самостійності думки, власної позиції.</p>

<p>Е (задовільно) 60-66 балів</p>	<p>Здобувач частково знає мету та завдання рухів. На низькому рівні знає методику виконання. Частково знає структуру уроку та орієнтується в структурі окремих його частин. Здобувач володіє технічними (виконавськими) навичками на низькому рівні. Здобувач демонструє низький рівень виконавської та акторської майстерності.</p> <p>Здобувач володіє навчальним матеріалом частково, допускає суттєві помилки, викладає матеріал непослідовно та нелогічно, не володіє навичками аналізу навчального матеріалу, не вміє його узагальнювати, робити висновки та аргументувати їх. Не висловлює власної думки.</p>
<p>FX (незадовільно) 35-59</p>	<p>Здобувач на елементарному рівні відтворює вивчений танцювальний матеріал, не орієнтується в термінології та побудові уроку. Здобувач на низькому рівні володіє виконавською та акторською майстерністю. Здобувач знає мету та завдання рухів на початковому рівні. Не знає методики виконання рухів. Не знає структури уроку та окремих його частин.</p> <p>Здобувач володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно, викладає матеріал нелогічно та непослідовно практичні уміння та навички сформовані лише частково, не відповідає на додаткові запитання.</p>
<p>F (незадовільно) 1-34</p>	<p>Здобувач на відтворює вивчений танцювальний матеріал, не орієнтується в термінології та побудові уроку. Здобувач на низькому рівні володіє виконавською та акторською майстерністю. Здобувач не знає мету та завдання рухів. Не знає методики виконання рухів. Не знає структури уроку та окремих його частин.</p> <p>Здобувач не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати або відповідає не за змістом питань. Практичні уміння та навички не сформовані.</p>

4. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ З ТЕОРІЇ ФАХУ

Модуль I. Теорія та методика виконання сучасної хореографії.

Теорія та методика виконання модерн-джаз танцю

1. Теорія та методика виконання основних положень корпусу curve, arch, collapse pose.
2. Flat back, side stretch, deep body bend, теорія та методика виконання.
3. Теорія та методика виконання roll down, roll up та body roll.
4. Техніка "Contraction & release", особливості її виконання.
5. Паралельні та виворотні позиції ніг, поняття flex & point.

6. Позиції рук та положення кистей у модерн-джаз танці.
7. Поняття ізоляції, моноцентричного та поліцентричного руху.
8. Swing та його різновиди.
9. Спіраль та twist як положення корпусу та як процес скручування.
10. Теорія та методика виконання hip lift та hip fall.
11. Теорія та методика виконання lunge, lay out.
12. Теорія та методика виконання hinge та tilt.
13. Теорія та методика виконання horse shoe.
14. Pas de bourree в модерн-джаз танці, його різновиди.
15. Slide та drag, теорія та методика виконання.
16. Теорія та методика виконання triplet.
17. Техніка обертів у модерн-джаз танці, їх різновиди.
18. Особливості виконання compas tour, spin, barrel.
19. Техніка стрибків у модерн-джаз танці, їх різновиди.
20. Особливості виконання stag leap та stag jump.

Теорія та методика виконання contemporary

1. Основні складові contemporary dance.
2. Структура уроку contemporary dance.
3. Архітектура простору у танці contemporary.
4. Просторові рівні у contemporary dance.
5. Кінесфера, як основа роботи з просторовим положенням.
6. Рух з точкою (точками) в тілі.
7. Дихання та його зв'язок із рухом.
8. Робота зі зміною швидкостей (Jo-ha-kyu).
9. Основи техніки Flying low Девіда Замбрано.
10. Основи техніки Release Джона Скіннера.

Модуль II. Теорія та методика виконання класичного танцю.

Теорія та методика виконання класичного танцю.

1. Постановка корпусу в класичному танці.
2. Позиції ніг в класичному танці.
3. Позицій рук в класичному танці.
4. Теорія та методика виконання battement tendu з 1 та 5 позицій, та battement tendu pour le pied.
5. Теорія та методика виконання pile, Види pile. Demi pile та grande plié.
6. Теорія та методика виконання battement tendu jete, та battement tendu jete pique.
7. Теорія та методика виконання demi rond de jambe par terre en dehors та en dedans.
8. Теорія та методика виконання passé par terre, та rond de jambe par terre en dehors i en dedans.

9. Теорія та методика положення ноги на sur le cou-de-pied.
10. Теорія та методика виконання battement fondu та battement double foundu.
11. Теорія та методика виконання battement soutenu, battement soutenu на 45* та 90*
12. Теорія та методика виконання temps releve par terre, та temps releve на 45* en dehors та en dedans.
13. Теорія та методика виконання battement frappe, та battement double frappe.
14. Теорія та методика виконання releve на півпальці.
15. Теорія та методика виконання battement releve lent.
16. Теорія та методика виконання battement developpe.
17. Теорія та методика виконання grand battement jete.
18. Теорія та методика виконання rond de jambe en l'air en dehors та en dedans.
19. Теорія та методика виконання port-de-bras.
20. Теорія та методика виконання epaulement, та пози класичного танцю.
21. Теорія та методика виконання arabesques.
22. Теорія та методика виконання pas-de-bourree, pas de bourree без переміни ніг з сторони в сторону, pas de bourree en tournant.
23. Теорія та методика виконання temps leve sauté та temps leve sauté en tournant.
24. Теорія та методика виконання changment de pieds, та changment en tournant.
25. Теорія та методика виконання pas echappe та pas echappe на одну ногу.
26. Теорія та методика виконання pas essemble та pas essemble з просуванням.
27. Теорія та методика виконання pas balance
28. Теорія та методика виконання pirouette з 2, 5, 4 позицій.
29. Теорія та методика виконання pas jete, та pas jete з просуванням.
30. Теорія та методика виконання pas chasse.

Модуль III. Історія та теорія хореографічного мистецтва.

Історія хореографічного мистецтва.

1. Хореографічне мистецтво Стародавнього світу, його особливості.
2. Танцювальна культура західноєвропейських країн в епоху Середньовіччя.
3. Хореографічне мистецтво західноєвропейських країн епохи Відродження.
4. Формування європейської школи класичного танцю, західноєвропейський балетний театр XVIII та XIX ст.
5. Розвиток та становлення українського балетного театру. Реформаторська діяльність Павла Вірського.
6. Історія розвитку модерн-джаз танцю.
7. Марта Грехем як творець танцю модерн.
8. Творчість Мерса Кенінгема, його вклад у розвиток танцю модерн.
9. Особливості техніки танцю модерн Лестера Хортон та Елвіна Ейлі.
10. Поява «contemporary dance», як природній процес інтеграції сучасної хореографії.

Елементарна теорія музики.

1. Звук, його фізичні властивості, характеристики музичного звуку.
2. Діапазон, регістри, теситуру як основи музичної системи.
3. Поняття тривалість звуку. Вимір тривалостей: ноти та паузи.
4. Поняття музичного метру, темпи музики. Ритм. Музичний ритм, ритмічний рисунок.
5. Такт. Затакт. Тактовий розмір. Прості та складні розміри.
6. Мелодія. Структура мелодії. Музичні форми.

Методика роботи з хореографічним колективом.

1. Методика роботи з хореографічним колективом як навчальна дисципліна, її значення в підготовці майбутнього хореографа. Пріоритетні функції та напрями роботи хореографічного колективу.
2. Авторські та суміжні права.
3. Персональні дані та їх захист.
4. Основні вимоги до керівника хореографічного колективу. Стили та моделі педагогічного спілкування в роботі з хореографічним колективом.
5. Поняття «організаційна робота керівника хореографічного колективу».
6. Організація освітнього процесу в хореографічному колективі, її основні форми та методи.
7. Планування діяльності хореографічного колективу як ключовий аспект роботи керівника
8. Хореографічні здібності, їх складові, характеристика та методики їх перевірки.
9. Робота керівника дитячого хореографічного колективу з батьками вихованців.
10. Вікові особливості молодшого шкільного віку та їх урахування в хореографічному навчанні
11. Вікові особливості дітей середнього та старшого шкільного віку та їх урахування в хореографічному навчанні.
12. Хореографічні заняття, їх освітнє значення, класифікація та структура побудови.
13. Методика організації та проведення хореографічних занять.
14. Виховна робота в хореографічному колективі. Класифікація форм виховної роботи та її основні завдання.

5. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Теорія та методика виконання модерн-джаз танцю.

1. Шабаліна О. М. Пластичність. Мова. Тіло : монографія. М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. Київ : ФОП Поліщук О. В., 2017. 194 с.
2. Шариков Д. Класифікація сучасної хореографії: монографія. Київ: Видавець Карпенко В.М., 2008. 168 с.

3. Doribian I. A passion for teaching. Wether teaching at a University level or in a Stadio seying, this Marta Graham – Traind couplefinds real joy in sharing what they know wth young people. They dialogue of dance. Dance teacher, № 12'2001.
4. Eisner Eley S. The Mane behind Merce. Dance teacher, № 7-8'2000.
5. Introduction to Modern Dance Techniques. English. Joshua legg. Publisher Princeton Book Company. October 1, 2011.
6. Martha Graham A Life When Dance Became Modern . English. Neil Baldwin. Publisher Knopf. October 25, 2022.
7. Minton S. Choreography: a basic approach using improvisation. 3rd ed. Human Kinetiks, 2007. 165 p
8. Moran C. Moran K. Learning from modern masters. Dance teacher, № 7'2001.
9. Skinner Releasing Technique: A Movement and Dance Practice. Manny Emslie. English. Publisher Triarchy Press Ltd. September 27, 2021. 300 p.
10. Traguth F. Modern jazz dance. Bucher, 1987.
11. Winearls J. Modern dance. London, 1958.
12. Костевич В. Систематизація досвіду застосування контактної імпровізації як засобу ТРТ. Простір арт-терапії : зб. наук. ст. Київ : Вид-во «Золоті ворота», 2010. Вип. 1(7). С.38-47.
13. Шариков Д. «Contemporary dance» у балетмейстерському мистецтві. Київ: КиМУ, 2010. 173 с.
14. Колесниченко Ю. В. Інструменти хореографа. Термінологія хореографії. Київ: Освіта України. 2012. 660 с.
15. William Forsythe: Improvisation Technologies: A Tool for the Analytical Dance Eye. William Forsythe. English. Publisher Hatje Cantz. April 30, 2010.

Теорія та методика виконання contemporary.

1. Бігус О.О., Маншилін О.О., Кондратюк Д. О., Мова Л. В., Журавльова А. В., Донченко Н. П. та ін. Сучасний танець. Основи теорії і практики: навч. посіб. Київ : Видавництво Ліра. Київ, 2017. 264 с.
2. Кебас О. Б. Імпровізація в сучасному танцювальному мистецтві. Театральне і хореографічне мистецтво України в контексті соціокультурних процесів : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ: КНУКіМ, 2005. С. 24-26.
3. Костевич В. Систематизація досвіду застосування контактної імпровізації як засобу ТРТ. Простір арт-терапії : зб. наук. ст. Київ : Вид-во «Золоті ворота», 2010. Вип. 1(7). С.38-47.
4. Чепалов О. І. Хореологія: статті та лекції. Видавництво Ліра. К, 2020. 228с.
5. Шабаліна О. М. Пластичність. Мова. Тіло : монографія. М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. Київ : ФОП Поліщук О. В., 2017. 194с.
6. Шариков Д. «Contemporary dance» у балетмейстерському мистецтві. Київ: КиМУ, 2010. 173 с.
7. Contact Improvisation: An Introduction to a Vitalizing Dance Form. Cheryl Pallant. English. Publisher McFarland & Company. June 7, 2006. 207 p.

8. Contact Improvisation: Moving, Dancing, Interaction : With an Introduction to New Dance. Thomas Kaltenbrunner. English. Publisher Meyer & Meyer Sport. January 1, 2003. 192 p.
9. Dixon Gottschild Br. Black Dance at 651. Contemporary black dance. Dance teacher, № 2'2002.
10. Minton S. Choreography: a basic approach using improvisation. 1rd ed. Human Kinetiks Publisherrs, 1986. 134p.
11. Minton S. Choreography: a basic approach using improvisation. 3rd ed. Human Kinetiks, 2007. 165 p
12. Skinner Releasing Technique: A Movement and Dance Practice. Manny Emslie. English. Publisher Triarchy Press Ltd. September 27, 2021. 300 p.
13. Space in Performance: Making Meaning in the Theatre. Gay McAuley. University of Michigan Press, 2000 - 310 p.
14. The axis syllabus: universal motor principles : human movement analysis and training method. Frey Faust, Sebastian Grubb. Publisher: Blurb. 2011, 210 p.
15. The Intimate Act of Choreography. Lynne Anne Blom, L. Tarin Chaplin. Published by: University of Pittsburgh Press. 1982. 256 p.
16. William Forsythe: Improvisation Technologies: A Tool for the Analytical Dance Eye. William Forsythe. English. Publisher Hatje Cantz. April 30, 2010.

Теорія та методика виконання класичного танцю.

1. Цветкова Л. Методика викладання класичного танцю: підручник. Київ: Альтерпрес, 2007. 324 с.
2. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю: навчально-методичний посібник. Київ: КНУКіМ, 2000. С. 22-30
3. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю: підпучник. Київ: Альтерпрес, 2005. 324 с.
4. Ахекян Т. Л. Методи викладання класичного танцю у підготовчих групах: Навчально-методичний посібник. Київ: ДАКККіМ, 2003. 115 с.
5. Березова Г. О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. 2-е вид. Київ: Муз. Україна, 1990. 256 с.
6. Березова Г. О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. К.: Музична Україна, 1977. 272 с.
7. Васірук С.О. Класичний танець: навчального-методичний посібник. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. 2009. 270 с.
8. Ємельянова О. Ю., Федорченко І. В. Музичне оформлення уроку класичного танцю: навч.-метод. посіб. Бердянськ: БДПУ, 2014. 73 с.
9. Захарчук Н.В. Словник основних термінів з методики класичного танцю: навч.- метод. посібник. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 56 с.
10. Маковії О.М. Класичний танець. Програма для вищих навчальних закладів культури і мистецтв 1-2 рівнів акредитації. Київ : «Фірма «ІНКОС», 2006. 24 с.

11. Рева Я.Г. Структура уроку класичного танцю та його основні поняття. Методичні рекомендації для здобувачів хореографів. Полтава: ПДПУ, 2008. 68 с.

12. Рехліцька А., Білоусенко І. Рухи класичного танцю у схемах: навчально-методичний посібник для Здобувачів вищих навчальних закладів спеціальності «Хореографія». Херсон : ХДУ, 2014. 72 с.

13. Червонська Л.М. Методичні рекомендації до самостійної роботи Здобувачів першого року навчання спеціальності 024 Хореографія з дисципліни «Теорія і методика викладання класичного танцю»: /Уклад. Л.М. Червонська. Мелітополь: Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2019. 40 с.

Історія хореографічного мистецтва.

1. Безклубенко С. Д. Теорія культури: навч. посіб. КНУКіМ. Київ: 2002. 324 с.

2. Бернадська Д. П. Феномен синтезу мистецтв в сучасній сценічній українській хореографії : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства: 17.00.01 / КНМА ім. П. І. Чайковського. Київ, 2005. 20 с.

3. Бігус О.О, Маншилін О.О., Кондратюк Д. О., Мова Л. В., Журавльова А. В., Донченко Н. П. та ін. Сучасний танець. Основи теорії і практики: навч. посіб. Київ : Видавництво Ліра. К, 2017. 264 с.

4. Кебас О. Б. Імпровізація в сучасному танцювальному мистецтві. Театральне і хореографічне мистецтво України в контексті соціокультурних процесів : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ: КНУКіМ, 2005. С. 24-26.

5. Лифар С. Спогади Ікара. Київ: Університетське видавництво Пульсара, 2007. 185 с.

6. Медвідь, Т.А. Історія хореографічного мистецтва від витоків до епохи Просвітництва: навч. посіб. для студентів напрямку підготовки (спеціальності) «Хореографія» вищих навчальних закладів. ІТ. Херсон : 2015. 240 с.

7. Погребняк М. М. Біля витоків вітчизної школи модерну в хореографії. *Вісник КНУКіМ . Мистецтвознавство*. Київ, 2003. № 9. С. 93–104.

8. Плахотнюк О. Стилї та напрямки сучасного хореографічного мистецтва. *Вісник міжнародного слов'янського університету*. Мистецтвознавство. Харків, 2007. № 1. С. 32–35.

9. Цветкова Л. Ю. Хореографічне мистецтво як форма між культурної комунікації. *Театральне і хореографічне мистецтво України в контексті соціокультурних процесів* : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ: КНУКіМ, 2005. С. 7–9.

10. Шкарабан М. Франсуа Дельсарт. Система виразності людини. Київ : Nascentes, 2001. 28с.

Елементарна теорія музики.

1. Калашник М.П. Уроки елементарної теорії музики : навч. посібник для муз. навч. закл. усіх рівнів акредитації. Вид. 3-є, випр. і доп. Харків : Видавничий будинок "Фактор", 2015. 352 с.

2. Теорія музики і сольфеджіо : навчально-методичні рекомендації для самостійної роботи здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

(спеціальність 012 Дошкільна освіта) / Т. П. Танько, Ю. В. Доля. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2021. 45 с.

Методика роботи з хореографічним колективом.

1. Березова Г. О. Хореографічна робота з дошкільнятами. Київ: Музична Україна, 1989. 203 с.
2. Березова Г. О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. 2-е вид. Київ: Муз. Україна, 1990. 256 с.
3. Бігус О. О., Маншилін О. О., Кондратюк Д. О., Мова Л. В., Журавльова А. В., Донченко Н. П. та ін. Сучасний танець. Основи теорії і практики: навч. посіб. Київ: Видавництво Ліра, 2017. 264 с.
4. Бугаєць Н. А., Волчукова В. М., Пінчук М. С. Методика роботи з хореографічним колективом : навч. посіб. Харків : ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2009. 99 с.
5. Бурля О. А. Формування педагогічної майстерності керівника дитячого хореографічного об'єднання: дис.. ... канд. пед. наук. Київ, 2004. 183 с.
6. Вимоги до навчальних програм з позашкільної освіти. Позашкілля. 2008. №2.
7. Волканова В. В. Словник методиста: метод. посіб. Серія «Словники». Київ, 2008. 192 с.
8. Волчукова В.М., Бугаєць Н.А., Ліманська О. В., Тіщенко О. М. Методика роботи з хореографічним колективом: Основи курсу: навч.-метод. посіб. Харків : ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2013. 326 с.
9. Голдрич О С. Методика роботи з хореографічним колективом: навч. посіб. Львів: Сполом, 2007. 96 с.
10. Гуменюк В.В., Наумчик І.А. Науково-методична робота з педагогічними кадрами. Кам'янець-Подільський: ПП Мошак М.І., 2005. 16 с.
11. Ємельянова О. Ю., Федорченко І. В. Музичне оформлення уроку класичного танцю: навч.-метод. посіб. Бердянськ: БДПУ, 2014. 73 с.
12. Забрєдовський С. Г. Методика роботи з хореографічним колективом : навч. посіб. Київ: НАКККіМ, 2010. 135 с.
13. Зайцев Є. В., Колісніченко Ю. В. Основи народно-сценічного танцю: навч. посіб. Вінниця: НОВА КНИГА, 2007. 416 с.
14. Зубатов С. Л. Методика роботи з хореографічним колективом : навч. посіб. Київ: ІПКПК, 2004. 112 с.
15. Зязюн І., Крамушенко Л., Кривонос І. Педагогічна майстерність: підручник. Київ: Вища школа, 1997. 349 с.
16. Калініна О. Якщо хочеш виховати спін особистість – навчи її танцювати: практич. посіб. з хореографії для дітей раннього і дошкільного віку. Харків, 2013. Ч.І. 55с.
17. Кирилюк В. М. Педагогічні основи формування ДХК: навч.-метод. посіб. Ніжин: Видавництво НДУ ім. М.Гоголя, 2006.

18. Кирилюк В. М. Педагогічні принципи і методи відбору дітей до хореографічної школи: метод. матеріали на допомогу педагогам-хореографам та студентам-практикантам. Ніжин: Видавництво НДУ ім. М. Гоголя, 2007.
19. Книга керівника позашкільного навчального закладу : довідково-методичне видання / упоряд. З. М. Рудакова, Л. М. Павлова. Харків: Торсінг плюс, 2006. 768 с.
20. Колесниченко Ю. В. Інструменти хореографа. Термінологія хореографії. Київ: Освіта України. 2012. 660 с.
21. Колногузенко Б. М. Методика роботи з хореографічним колективом : навч.-метод. матеріали для хореографічних відділень факультету хореографічного мистецтва. Харків: ХДАК, 2003. 153 с.
22. Колногузенко Б. М. Методика роботи з хореографічним колективом. Частина 1. Хореографічна робота з дітьми : навч.-метод. посіб. Харків: ХДАК, 2004. 152 с.
23. Литвиненко В. А. Зразки народної хореографії: підручник. 2-е вид. Київ: Альтерпрес, 2008. 468 с.
24. Мартиненко О.В. Теорія та методика роботи з дитячим хореографічним колективом: навч. посіб. Донецьк : ЛАНДОН-ХХІ, 2012. 232 с.
25. Мартиненко О.В. Теорія і методика роботи з дитячим хореографічним колективом (дошкільний вік) : навч. посіб. Бердянськ: Видавництво БДПУ, 2014. 302с.
26. Методичні рекомендації щодо змісту та оформлення навчальних програм з позашкільної освіти (лист ПТЗО від 05.06.2013 р. №14.1/10-1685).
27. Навчальна програма ансамблю танцю «МарЛен» / кол. авторів за заг. ред. О.Мартиненко. Бердянськ: ЦДЮТ, 2019. 123 с.
28. Навчальні програми з хореографічного мистецтва для позашкільних навчальних закладів: зб. програм / уклад. В. О. Вартовик. Львів: СПОЛОМ, 2013. 140с.
29. Николаїшин Н. В. Довідник керівника гуртків позашкільного навчального закладу. Борщагів: Борщагівський районний будинок дитячої творчості, 2015. 30 с.
30. Нотний додаток до навчального посібника Є. Зайцева, Ю. Колісниченка «Основи народно-сценічного танцю». Вінниця: НОВА КНИГА, 2007. 88 с.
31. Павленко Р. В. Теорія та методика народно-сценічного танцю: вправи біля опори: навч.-метод. посіб., частина I. Бердянськ: БДПУ, 2015. 109 с.
32. Павленко Р. В. Теорія та методика народно-сценічного танцю: вправи на середині залу та етюди: навч.-метод. посіб., частина II. Бердянськ: БДПУ, 2017. 148с.
33. Павло Вірський: життєвий і творчий шлях /упор. О. В. Вернігор, Є. І. Досенко. Вінниця. НОВА КНИГА, 2012. 320 с.